

Česká technologická platforma pro potraviny

Strategická výzkumná agenda

POTRAVINÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

www.ctpp.cz

Pro více informací týkajících se České technologické platformy pro potraviny (ČTP), navštivte webovou stránku <http://www.foodnet.cz>, odkaz ČTP, nebo přímo oficiální portál ČTP: <http://www.ctpp.cz>.

Materiál je publikován za finanční podpory Ministerstva zemědělství ČR (dotační program 10.E., Podpora České technologické platformy pro potraviny, Rozhodnutí reg. č. 1/2009-1820Bu).

Obsah

Podceňovaný význam agrárního sektoru.

Úvod.

Několik slov k českému agrárnímu sektoru a potravinářství zvláště.

Pokud jsou potraviny strategickým zbožím může to liberál pochopit?

Evropský výzkumný prostor.

Hodnocení evropských platforem.

Metodika pro vytvoření a uznání technologických platforem v působnosti resortu MZe.

Význam národních technologických platforem.

Podmínky uznání a podpory technologické platformy v působnosti resortu MZe.

Část I. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA PRO POTRAVINY (ČTP)

Současná situace v agro-potravinářském sektoru.

Základní východiska České technologické platformy pro potraviny.

Část II. VIZE ČESKÉ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY PRO POTRAVINY

Klíčové technologické priority.

Část III. DOSAŽENÍ VIZE

Část IV. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

Část V. NÁPLŇ ČINNOSTI PRIORIT / PRACOVNÍCH SKUPIN

Potraviny a zdraví.

Pracovní skupiny.

Kvalita potravin.

Potraviny a spotřebitel.

Bezpečnost potravin.

ORGÁNY ČTP

6

6

6

7

8

8

9

10

10

12

12

13

15

15

16

17

18

18

18

19

21

23

26

POTRAVINÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

STRATEGICKÁ VÝZKUMNÁ AGENDA

STRATEGICKÁ VÝZKUMNÁ AGENDA

PODCEŇOVANÝ VÝZNAM AGRÁRNÍHO SEKTORU

Úvod

Evropský agro-potravinářský průmysl je největším výrobním sektorem v Evropě. Je známo, že kvalita a zejména kvantita evropské vědecko-výzkumné základny sice odpovídá obdobným strukturám ve Spojených státech a v rozvinutých ekonomikách Pacifické oblasti, ale její efektivita měřená konkurenceschopností evropského průmyslu je značně nižší než u výše uvedených obchodních konkurentů a to zejména díky méně efektivnímu transferu výsledků směrem k průmyslovým subjektům.

Výše uvedené platí v ještě vyšší míře pro Českou republiku (ČR), která dlouhodobě vykazuje nižší absolutní podíl výdajů na vědu a výzkum ve vztahu k hrubému domácímu produktu (HDP) jak v porovnání k EU-15 tak i k většině nových členských zemí a navíc, v porovnání s našimi konkurenty, je potravinářský výzkum a vývoj v rovině základního výzkumu vnímán představiteli odpovědných institucí jako záležitost ryze technologická, která by měla být plně řešena a financována podnikatelskou sférou. Proto se touto problematikou zabýváme v ČR, proto se ustavením národních technologických platform (dále „NTP“) také v oblasti působnosti resortu Ministerstva zemědělství ČR (MZe) vytváří potřeba vytvořit pravidla pro ustanovení a uznání technologických platform v jeho působnosti.

Několik slov k českému agrárnímu sektoru a potravinářství zvláště

O významu a potenciálu růstu potravinářského průmyslu v rámci ČR svědčí následující údaje za rok 2007. Jeho podíl na zaměstnanosti ve výši 8,8 % zajišťuje cca 103 tisíc pracovních míst v České republice v podnicích s více než 20 zaměstnanci. Celkový počet zaměstnaných osob v odvětví za rok 2008 činil cca 128 tisíc osob. Potravinářství jako pátý nejvýznamnější sektor se podílí na celkových tržbách českého průmyslu 7,9% s obratem 249 miliard CZK. Avšak v porovnání s evropským potravinářstvím se nabízí nevyužitý potenciál růstu, i když např. růst v roce 2007 představoval 5,9% oproti 2% růstu evropského potravinářského průmyslu. Pokud se však vrátíme zpět k roku 2006 zjistíme růst pouze 0,4% a v roce 2005 dokonce pokles o 3,6%. O potenciálu růstu potravinářství svědčí i jeho současné obchodní zaměření, kdy největšími dovozními i exportními trhy jsou lidnaté trhy sousedních zemí (Německo, Polsko,) nebo tradiční trhy (Slovensko). Rezervu vývozu představují tzv. třetí země.

Spolu se zemědělskou prvovýrobou a přímo i nepřímo navázanými dodavateli představuje agrární sektor, jehož je potravinářství finalizací a článkem zajišťujícím propojení zemědělské prvovýroby se spotřebitelem, významnou součástí národní ekonomiky. S ohledem na nutnost využívání místních přírodních zdrojů a ekonomickou neefektivnost, pokud ne přímo faktickou nemožnost, dálkového transportu řady zemědělských komodit, znamená

agrární sektor pro národní ekonomiku mimořádnou jistotu v oblasti příjmové i zaměstnanostní a to bez ohledu na měnící se podíl na hrubém domácím produktu.

V porovnání se srovnatelnými evropskými zeměmi je nutno negativně hodnotit záporné saldo ze zahraničního obchodu potravinářskými výrobky a nápoji, které za rok 2008 při vývozu 74,2 miliardy CZK a dovozu 97,9 miliard CZK představuje 23,7 miliardy CZK a stále se prohlubuje. Zde je nutno hovořit o selhání státu zejména s ohledem na stanovení „veřejné poptávky“ a její politikou a ekonomickou podporu. Zjišťujeme tak, že do České republiky se dováží stále více srovnatelných potravinářských produktů, vesměs problematické kvality, které vytlačují z trhu místní výrobce, za současného vývozu převážně nezpracovaných zemědělských komodit, navíc cenově silně závislých na vývoji světového trhu. Přidáme-li omezené finanční zdroje pro podporu českých produktů a producentů je výsledkem zákonitě vyklízení pozic před konkurencí nejen ze zemí s nízkými výrobními náklady ale i ze zemí regionu. Svoji nezanedbatelnou roli zde sehrává i obchodní politika zahraničních maloobchodních řetězců.

Tempo ekonomického růstu se v ČR v roce 2008 snížilo a v potravinářství to vedlo ke změně sortimentu zvýšením podílu potravin běžného kon-
zumu.

Pokud jsou potraviny strategickým zbožím, může to liberál pochopit?

Potraviny patří k základním hmotným potřebám člověka, bez nichž není možné žít. Jejich produkce je jedna z nejstarších činností člověka. Potraviny jsou a vždy budou nepostradatelnou součástí života společnosti i jedince bez ohledu na technolo-

gickou vyspělost populace na zemi. Jejich produkce a konzumace nejen uspokojuje základní životní potřeby člověka, ale i významně ovlivňuje zdraví jedince, resp. populace. V globalizovaném světě je dostatek kvalitních potravin nejen nezbytností pro přežití jednotlivých kultur, ale i jako zdroj obchodních příležitostí a možností k humanitární pomoci těm kulturám, které nejsou v produkci soběstačné. Potraviny se tak mnohdy stávají politickým nástrojem.

S ohledem na tradice a reálný krátkodobý a střednědobý potenciál českého potravinářství se, ve světle globalizovaného světového obchodu s potravinami, jeví správný a racionální směr využití tzv. substitučního přístupu v konzumaci potravin. Ten vychází z předpokladu, že objem spotřeby konzumenta potravin nelze významně a skokově navyšovat, ale lze ho podle životního stylu spotřebitele měnit s cílem zvýšení jeho uspokojení, zlepšení jeho zdraví. Zaměříme-li se na spotřebitele v rozvinutých ekonomikách, žijícího z pohledu výživy v energetickém i nutričním dostatku, je substituce spotřeby potravin základním východiskem pro celý český agro-potravinářský průmysl. Rovněž cílení na segment náročného a vzdělaného spotřebitele v rozvinuté ekonomice je nezbytností a příležitostí k ekonomickému úspěchu sektoru.

Potenciál existence a růstu českého potravinářství je nezbytně spojen s intenzivním výzkumem a vývojem nových typů potravin s vysokým podílem přidané hodnoty. Tato přidaná hodnota je pro spotřebitele spojena s přínosy v oblasti zdravotní, s pohodlím při konzumaci, s rychlostí přípravy jídla apod.

V prosinci 2008 přijaly členské státy svou společnou vizi Evropského výzkumného prostoru (EVP) v roce 2020. V rámci „lublaňského procesu“ se zavázaly ke spolupráci na uskutečňování této vize ve vzájemném partnerství a v partner-

Evropský výzkumný prostor

ství s Komisí. Vize EVP nabízí správné podmínky a podněty pro výzkum s významným dopadem a investice do výzkumu a vývoje, obohacuje je o evropský rozměr podpory zdravé soutěživosti s cílem dosáhnout vynikající úrovně, zejména mezi výzkumnými pracovníky, umožňuje volný pohyb výzkumných pracovníků, vědeckých poznatků a technologií („pátá svoboda“) a zároveň podporuje spolupráci mezi subjekty financujícími výzkum a spolupráci mezi průmyslem a akademickou obcí.

Sedmý rámcový program posiluje úsilí zaměřené na realizaci EVP pomocí čtyř programů (Spolupráce, Myšlenky, Lidé, Kapacity), z nichž každý má zvláštní poslání.

Sedmý rámcový program obnovil závazek plnit potřeby průmyslu, zejména formou spolupráce s evropskými technologickými platformami (ETP). 36 stávajících ETP pomáhá koordinovat a spojit úsilí v oblasti výzkumu a vývoje, zejména v oblastech s vysokou účastí průmyslu, jako jsou informační a komunikační technologie (IKT), nanotechnologie, energetika, doprava a vesmír. Spolupráci s členskými státy a přes národní technologické platformy přináší ETP strukturovaný účinek, který přesahuje rámcový program. V některých případech byly na jejich základě vytvořeny STI.

Průmysl a zejména středně velké podniky projevíly velký zájem o nový finanční nástroj pro sdílení rizik (RSFF), který společně financují sedmý rámcový program a Evropská investiční banka a který poskytuje půjčky na vysoce rizikové investice do výzkumu a vývoje. Současné úvěrové operace se týkají energetiky, IKT, věd o živé přírodě a automobilových společnostech ve 14 evropských zemích a v roce 2009 se budou dále rozšiřovat.

Hodnocení evropských platform

Evropské technologické platformy (ETPs) byly poprvé představeny ve sdělení Evropské komise (EK) „Průmyslová politika v rozšířené Evropě“, v prosinci 2002. Jejich záměrem bylo dát dohromady z hlediska výzkumu a vývoje (VaV) důležité zúčastněné strany různého profilu (např. regulační orgány na různých geopolitických úrovních, průmysl, veřejné orgány, výzkumné ústavy a akademická obec, finanční svět a občanská společnost), které by vypracovaly dlouhodobou strategii VaV v oblastech zájmu Evropy. Platformy měly také mandát napomáhat k další mobilizaci soukromých a veřejných investic do VaV (viz barcelonský cíl, aby do roku 2010 byly do VaV vynakládány celkové investice představující 3% HDP). ETP je zakládána přístupem zdola nahoru,

při kterém se iniciativy ujímají zúčastněné strany a EK tento proces hodnotí a vede. Na činnosti ETPs by se měly podílet velkou měrou národní technologické platformy (NTP) zakládané stejným postupem zdola nahoru.

Pracovní operace a činnost evropských technologických platform

1. Hlavní zúčastněné strany ETPs

Podmínkou efektivní činnosti ETPs je velký rozsah zúčastněných stran, zapojených do formulace a určování priorit výzkumné činnosti prostřednictvím vypracování vize a formulování strategického výzkumného programu (SRA). Jde o následující různé kategorie zúčastněných stran:

- **Regulační orgány** na úrovni EU (EK), národní (ČS) nebo místní / regionální úrovni.
- **Průmysl** reprezentující velké, střední a malé společnosti i celou výrobu a zásobovací řetězec. Kromě výzkumníků se účastní také lidé zapojení do transferu technologie a komerčního zavádění technologií.
- **Veřejné orgány**, což zahrnuje politiky, financující agentury a také propagátory a spotřebitele technologií. Některé platformy ustavily „zrcadlové skupiny“ členských států, které mají představovat styčnou plochu mezi vývojem probíhajícím v technologické platformě a doplňkovými aktivitami na národní úrovni.
- **Výzkumné ústavy a akademická obec**, podporující účast a rozvíjející styčnou plochu mezi akademiky a průmyslem.
- **Finančníci**, což zahrnuje soukromé banky (včetně EIB), Evropský investiční fond (EIF), Evropskou banku pro obnovu a rozvoj (EBRD), fondy rizikového kapitálu, podnikatelské inkubátory atd.
- **Občanská společnost**, včetně nevládních organizací, spotřebitelských asociací a dalších zástupců uživatelů technologie.

2. Životní cyklus ETP

Vývoj ETP je charakterizován postupem zdola nahoru, kdy se zúčastněné strany ujímají iniciativy a rozvíjejí ETP pod vedením Evropské komise. Přestože každá současná platforma šla při vzniku a činnosti svou vlastní cestou, všechny v podstatě prošly třemi vývojovými stadii, aby mohly uskutěčňovat a dosáhnout naplnění svých hlavních cílů¹:

- **Stadium 1 – vznik a založení:** zúčastněné strany, vedené průmyslem, se dají dohromady a dohodnou se na společné vizi předmětných technologií. Hlavním výstupem tohoto stadia je

¹ Evropská komise, 2005, 'Report on European Technology Platforms and Joint Technology Initiatives: fostering public-private R&D partnerships to boost Europe's industrial competitiveness' (Zpráva o evropských technologických platformách a společných technologických iniciativách: posílení partnerství veřejného a soukromého sektoru ve VaV pro zvýšení konkurenceschopnosti evropského průmyslu).

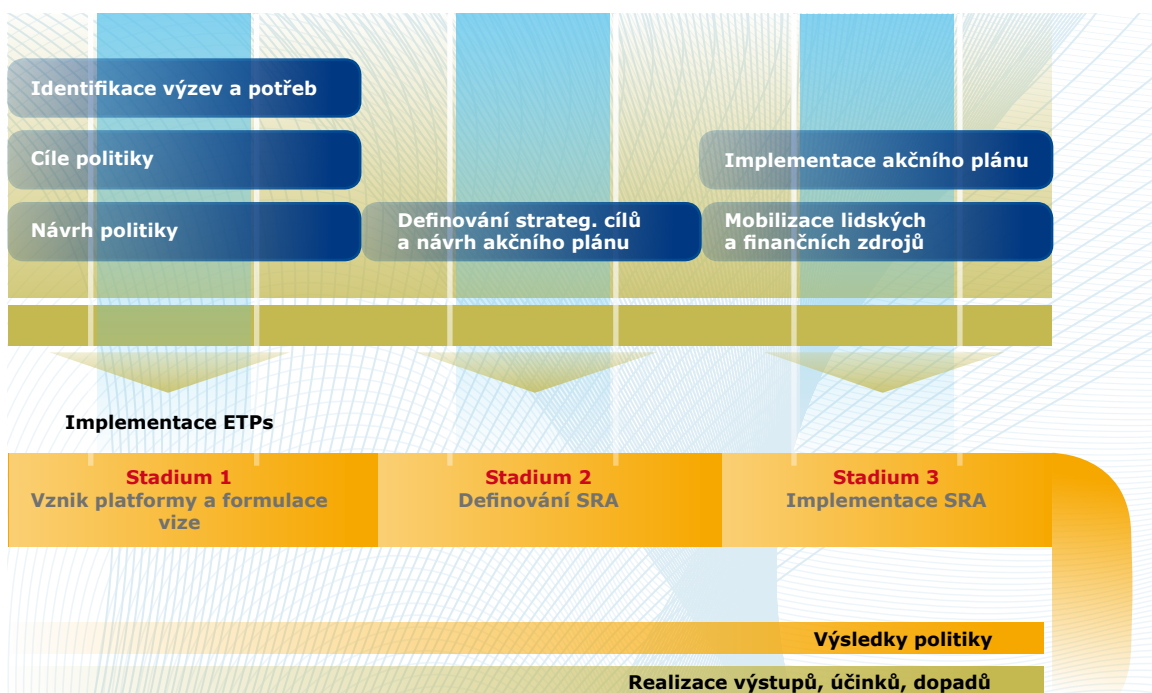
dokument strategické vize (SVD), který zdůrazňuje významnost konkrétní technologie a popisuje střednědobé a dlouhodobé vývojové cíle ETP.

- **Stadium 2 – definování strategického výzkumného programu:** strategický výzkumný program (SRA) určuje střednědobé a dlouhodobé priority výzkumu a technologického vývoje. Přípravu strategického výzkumného programu koordinuje poradní výbor, jehož členy zúčastněné strany jsou. V některých případech jsou také aktivně zapojeny členské státy, a to prostřednictvím zrcadlové skupiny členského státu. Tato zrcadlová skupina vyjadřuje názory členských

států na priority. Zároveň je v tomto stadiu stanovena strategie zavádění, která má obsahovat popis prvků potřebných pro implementaci strategického výzkumného programu.

- **Stadium 3 – implementace strategického výzkumného programu:** strategický výzkumný program je realizován pokud možno s podporou výzkumných programů Společenství. Zároveň Komise SRA využívá k identifikaci priorit potřebných při přípravě návrhů na výzkumné programy.

Předmětný proces znázorňuje obrázek:

Zdroj: IDEA Consult

Metodika pro vytvoření a uznání technologických platforem v působnosti resortu MZe

Metodika, transparentnost při zakládání dalších NTP v agro-potravinářském průmyslu v ČR. Založení je v souladu s iniciativou Evropské komise ze dne 16. června 2004 týkající se vytvoření technologických platforem, publikované v COM(2004) 353 final.

Povinnost dodržovat požadavky podmínek uznání technologických platforem v působnosti resortu MZe bude nedílnou podmínkou poskytování podpor na jejich činnost. Samotným ustavením

a uznáním technologické platformy ze strany MZe nevzniká automaticky nárok na její podporu. Podpora bude přidělována a bude se řídit podle momentální situace a bude závislá na množství finančních prostředků vyčleněných pro tento účel. Současná situace v agro-potravinářském oboru musí akceptovat následující výzvy:

- Potraviny, zdraví, spokojenost a prosperita
- Bezpečnost potravin, spotřebitelé a regulace
- Růst a měnící se vztahy maloobchod-výroba
- Zdraví stárnoucí evropské populace
- Řízení potravinových řetězců a problematika životního prostředí
- Výzkum a vývoj je nezbytný pro posun kupředu

VÝZNAM NÁRODNÍCH TECHNOLOGICKÝCH PLATFORM

- vytváření vztahů mezi regionálními a oblastními klíčovými hráči (agro-průmysl, malé a střední zemědělské podniky, vědecké instituce, univerzity)
- vyšší účast malých a středních podniků => zdroj inovací
- podíl na zaměření národních a regionálních programů výzkumu
- lepší definice výzkumných potřeb
- identifikace rozdílů mezi národní a evropskou politikou
- tvorba zpětné vazby na ETP
- doporučení ETP
- identifikace možné národní finanční podpory (mobilizace veřejných i soukromých zdrojů, evropských zdrojů)

10

Zastupování Česka v ETP českými subjekty (příklad):

- Czech RE Agency, o.p.s. zastupuje Českou republiku v rámci Evropské technologické platformy pro fotovoltaiku

Podmínky uznání a podpory technologické platformy v působnosti resortu MZe

Ministerstvo zemědělství (dále jen „MZe“) na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon č. 252/1997 Sb.“), v souladu s příslušným usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky vydává každoročně Zásady, kterými se stanovují podmínky pro poskytování dotací pro daný rok na základě § 2 a § 2d zákona č. 252/1997 Sb., o zemědělství, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „Zásady“). Do těchto Zásad lze při splnění stanovených podmínek zahrnout dotační program na podporu TP.

1. Základní pojmy

Technologická platforma: Kooperativní oborové seskupení sdružující podniky zemědělské prvovýroby nebo oborová sdružení a svazy, výzkumné a finanční instituce, národní orgány veřejné správy, asociace uživatelů a spotřebitelů podílející se na výzkumu, vývoji a inovacích ve strategicky významné technologické oblasti na národní nebo mezinárodní úrovni. Cílem uskupení je vytvořit, podporovat a naplňovat střednědobé až dlouhodobé vize budoucího technologického vývoje a koherentní dynamické strategie k dosažení vize, která zahrnuje významné otázky budoucího hospodářského růstu, konkurenceschopnosti a trvale udržitelného rozvoje v České republice i v Evropě. Reálně bude TP provozovat konkrétní aktivity vedoucí např. k podpoře uplatnění výsledků V a V,

Současné české technologické platformy (srpen 2009)

1. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA pro udržitelnou chemii (ČTP SusChem) (zal. 12/2005)
2. ČESKÁ STAVEBNÍ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA (CCTP) (zal. 19.4.2006)
3. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA bezpečnosti průmyslu, o.s. (CZ-TPIS) (zal. 11.4.2007)
4. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA pro textil (ČTPT) (zal. 18.5.2007)
5. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA lesního hospodářství a navazujících průmyslových odvětví (ČTPLH) (zal. 12.7.2007)
6. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA strojírenství, o.s. (ČTPS) (zal. 25.9.2007)
7. ČESKÁ MEMBRÁNOVÁ PLATFORMA o.s., (CZEMP) (zal. 11.1.2008)
8. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA pro potraviny (ČTP) (zal. 7.4.2008)
9. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA Pro Užití Bioložek V Dopravě A Chemickém Průmyslu (ČTPB) (zal. 16.6.2008)
10. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA rostlinných biotechnologií – rostliny pro budoucnost (ČTP RB) (zal. 7.11.2008)
11. INTEROPERABILITA ŽELEZNIČNÍ INFRASTRUKTURY (zal. 12/2008)
12. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA udržitelná energetika ČR (zal. 21.5.2009)
13. ČESKÁ PLATFORMA pro ekologické zemědělství a biopotraviny
14. TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA pro IT služby
15. Česká bioplynová asociace (CzBA) (zal. 2/2007).

nebo naplňovat strategické plány.

Evropská technologická platforma: Technologická platforma aktivní na evropské úrovni. Pro více informací o současných ETP viz. http://cordis.europa.eu/technology-platforms/home_en.html.

Strategická výzkumná agenda (dále jen „SVA“): hlavní pracovní dokument TP, jehož účelem je zmapovat potřeby na všech úrovních výzkumu v delším časovém horizontu (10-15 let), identifikovat milníky, potenciální alternativy a definovat priority technologického vývoje. SVA se snaží překonat bariéry rozvoje, rozmístění a používání

nových technologií. Tyto bariéry mohou souviset s organizací výzkumu, předpisy, technickými standardy, financováním, neochotou akceptovat nové technologie, nedostatkem dovedností a školení apod.

Implementační akční plán (dále jen „IAP“): dokument, ve kterém jsou definovány konkrétní aktivity, kroky a požadavky na implementaci výzkumných témat, návrhů a potenciálu technologického vývoje popsaných ve SVA, jakožto i praktické výstupy těchto aktivit. V IAP je rovněž popsáno, jak se má změnit prostředí a podmínky pro podporu výzkumu, vývoje a inovací na národní a evropské úrovni tak, aby byl povzbuzen jejich růst, jakožto i zvýšení konkurenceschopnosti a trvale udržitelný rozvoj.

2. Podporované aktivity

Podporovány jsou aktivity technologických platform vedoucí k propojení veřejného (např. veřejné výzkumné instituce - v.v.i.) a soukromého sektoru

v oblasti výzkumu a vývoje („VaV“) v technologických oblastech významných pro podnikatelskou sféru, vytvoření strategických dokumentů a jejich implementace, zapojování českých výzkumných institucí a podniků do evropských technologických platform a iniciace výzkumných a vývojových projektů v komerční i veřejné sféře.

Cílem je podpora vzniku a rozvoje národních TP působících v agrárním sektoru formou podpory zejména osobních a provozních nákladů (bližší specifikace je uvedena v části 8.2., čímž se umožní snadnější vznik a rozvoj kooperačních odvětvových seskupení – technologických platform na národní úrovni jako nástroje rozvoje konkurenceschopnosti ekonomiky a ekonomického růstu. Obecným cílem je kontinuální vytváření příznivého podnikatelského prostředí, zlepšování podmínek pro podnikání a inovace díky zkvalitňování vazeb mezi výzkumem, vysokými školami a podnikatelskou sférou.

1. ČESKÁ TECHNOLOGICKÁ PLATFORMA PRO POTRAVINY (ČTP)

SOUČASNÁ SITUACE V AGRO-POTRAVINÁŘSKÉM SEKTORU

Růst a měnící se vztahy maloobchod-výroba

V rozvinutém světě je základní růst na trhu s potravinami pomalý (ročně méně než 1%) a relativní poměr výdajů na potraviny klesá.

Bezpečnost potravin, spotřebitelé a regulace

Spotřebitelé v Evropě oprávněně požadují zdravé a bezpečné potraviny.

Potraviny, zdraví, spokojenost a prosperita

Se zvyšující se bezpečností potravin a určitým poklesem nákladů na potraviny v souvislosti s čistým příjmem v Evropě za posledních několik desetiletí, konzumují spotřebitelé více energie v porovnání s mírou vydané energie. Společně tyto změny vedou k rychlému nárůstu případů obezity a s ní souvisejících zdravotních problémů (diabetes II. typu, vysoký krevní tlak, kardiovaskulární onemocnění, mrtvice, řada typů rakoviny a artritidy).

Zdraví stárnoucí evropské populace

Evropská populace stárne a budoucí změny v demografii obyvatelstva a délce života vyžadují přístup „zdravé stárnutí.“

Řízení potravinových řetězců a problematika životního prostředí

Řízení potravinového řetězce vyžaduje mezioborovou spolupráci a je závislé na rozvoji a implementaci především elektronických prvků a systémů.

Výzkum a vývoj je nezbytný pro posun kupředu

Aby se sektor potravin rozvíjel, je nezbytný cílený, mezioborový výzkum, který bude vyžadovat podporu a zapojení různých zainteresovaných stran a zvýšené investice do výzkumu a vývoje.

Evropská data o agro-potravinářském průmyslu

Evropský agro-potravinářský průmysl je největším výrobním sektorem v Evropě. V roce 2007 měl potravinářský a nápojový průmysl obrát 913 miliard €, což představuje 13,4% podíl na celkovém obrátu výrobního sektoru EU 25. Agro-potravinářský průmysl zpracovává přes 70 % zemědělských surovin EU a zaměstnával 4,3 miliony osob převážně v sektoru malých a středních podniků. Celkově agro-potravinářský průmysl zaujímá 13,5% podíl na celkové evropské zaměstnanosti.

Agro-potravinářský průmysl je významným tvůrcem přidané hodnoty v rámci EU, kdy její roční výše dosahuje 2 % z celkového hrubého produktu EU.

Dovozem agrárních a potravinářských produktů v objemu 52,7 miliard € přispívá EU k rozvíjení agro-potravinářského průmyslu v ekonomikách nejen velkých dodavatelů jako je Brazílie, Argentina, USA nebo Čína, ale EU svým dovozem hraje celosvětově roli významného hráče podporujícího růst světového obchodu a tím rozvoj ekonomik především rozvojových zemí.

Evropský agro-potravinářský průmysl uspokojuje potřeby nejenom téměř 450 milionů evropských spotřebitelů, ale je i předním globálním vývozcem a významným dovozcem. Vývoz z EU činí 54,7 miliard € ročně a přispívá tak ke kladnému obchodnímu saldu z tohoto sektoru ve výši 2 miliard € ročně. Hlavními cílovými zeměmi jsou rozvinuté trhy jako je USA, Japonsko, Čína, Rusko nebo Kanada, ale i rozvojové země Afriky, Asie a Ameriky. Je třeba zdůraznit, že objem exportu EU představuje většinově export „subvencovaných“ produktů, které se na světových trzích uplatňují pouze prostřednictvím subvenční politiky EU. Ta

má za cíl u exportovaných produktů vrátit producentům jejich konkurenceschopnost ve formě subvence na úrovni společenských nákladů produkce v EU, které se v jiných ekonomikách světa neuplatňují. Příkladem jsou náklady typu vyšších ekologických, hygienických standardů produkce, vyšší náklady na pracovní sílu ve formě odvodů, které reprezentují vyšší zdravotní a sociální péči o zaměstnance v EU a v neposlední řadě spotřební daně uvalené na vybrané produkty, především energie.

Vnitřní export, ročně představující výměnu agro-potravinářských produktů v rámci EU, činí cca 140 miliard €. To nabízí prostor pro růst tohoto sektoru v nových členských státech EU, k rozvoji regionálních ekonomik a využívání kulturních odlišností a tradic. Evropský agro-potravinářský průmysl je rozhodující pro širší ekonomický rozvoj v Evropě, přičemž celoevropsky roste zhruba v úrovni do 2 % ročně.

ZÁKLADNÍ VÝCHODISKA ČESKÉ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY PRO POTRAVINY

Východiska lze strukturovat do několika základních oblastí.

• Zdravotní

V rozvinutých ekonomikách spotřebitelé netrpí nedostatkem potravin, ale naopak spíše přebytkem příjmu energie. Tak jak se mění životní styl obyvatel, dochází většinou při nezměněné konzumaci potravin k zdravotním rizikům a negativním dopadům na jejich zdraví. Osvěta provázející nutnost přizpůsobit stravování životnímu stylu nemá v současnosti takový účinek, aby zajistila výrazný kladný efekt v populaci. Průvodním projevem nepřizpůsobení stravy stylu života je především nárůst obezity v populaci a s ní spojené zdravotní problémy.

Současný výzkum v oblasti produkce potravin jde směrem k produkci funkčních potravin nebo potravin s pozitivním zdravotním dopadem na konzumenta. Vývoj nekončí u potravin s nízkým energetickým obsahem, ale dále se zaměřuje na jednotlivé skupiny v populaci. Mluvíme o tzv. potravinách na míru, které konzumentovi maximalizují uspokojení jeho potřeb. Jedná se o potraviny, které mají vedle své nutriční hodnoty i podobný nebo stejný vliv na zdraví, jako mají farmaka. Ve spojení s potravinami jsou to tzv. nutraceutika. Příkladem mohou být potraviny s probiotickými nebo prebiotickými účinky apod.

• Ekologické

Česká technologická platforma pro potraviny podporuje produkci potravin formou ekologicky šetrnějších způsobů produkce oproti stávajícím

postupům. Ekologická východiska reprezentují směry vývoje jako je produkce bezpečných potravin, produkce biopotravin, snižování dopadů produkce potravin na životní prostředí snižováním objemu vypouštěných škodlivin z výroby, snižováním energetické náročnosti produkce, úsporou a recyklací obalových materiálů. Součástí ekologických trendů je i podpora spotřeby místních, domácích potravin, což se pozitivně projevuje ve snižování negativních ekologických vlivů spojených s nárůstem dopravy. Především v ČR je to velmi významné téma z důvodu toho, že ČR je typickou tranzitní zemí mezi západem a východem Evropy, což nám dává pocítit dopad globalizace trhu s potravinami v plné míře.

Ekologické chování producentů potravin je spojeno s vizí spolupráce s jinými obory a technologickými platformami zaměřenými např. na podporu využití obnovitelných energetických zdrojů ve výrobě apod.

• Obchodně - podnikatelské

V globalizovaném světě jsou domácí producenti konfrontováni prostřednictvím restaurací s cizokrajnou kuchyní, prodejem rychlého občerstvení a v neposlední řadě prostřednictvím obchodních řetězců s producenty a produkty z celého světa. Logistika potravin se celosvětově rozvinula do podoby, kdy lze transportovat jakoukoliv potravinu z jednoho konce světa na druhý ve velmi krátkém čase. Čeští a evropští producenti tak musí čelit přílivu potravin produkovaných v nesrovnatelných ekologických a hygienických podmínkách, o společenských nákladech (zdra-

votní, sociální, daňové prostředí) v porovnání s EU nemluvě. EU ve světovém srovnání ztrácí své pozice a uvolnění obchodních bariér znevýhodňuje produkci dalších a dalších druhů potravin v ČR, resp. EU.

Možnost růstu českého potravinářství je podmíněna exportem tradičních českých specialit, produkcí potravin s vysokým podílem přidané hodnoty, funkčních potravin a potravin se zdravotním prospěchem v rámci exportu do EU, který činil v roce 2008 cca 100 miliard Kč.

• Výzkumné

Výzkum v oblasti potravinářství je velmi nákladnou záležitostí a proto jej až na výjimky realizují především nadnárodní společnosti, které jsou schopny ze svých zdrojů generovat dostatek prostředků nejen na výzkum, ale i testování účinků potravin a marketingovou podporu těchto produktů. Díky nim tyto společnosti vytváří nové tržní segmenty, které jsou po dlouhou dobu jejich doménou. Následně se malý a střední producenti snaží v horizontu let doplnit trh o další produkty podobného typu. S ohledem na významný podíl MSP v českém potravinářství je pro tento obor důležité zapojit, pro udržení a rozvoj produkce potravin v českých podmínkách, dostupné vědeckovýzkumné kapacity do vývoje nových produktů a to za podpory státu a EU. Tento přístup povede nepochybně k možnosti přístupu MSP v ČR k moderním poznatkům a dá tak možnost českým producentům participovat na dynamickém vývoji potravinářství v EU, případně ve světě.

• Kulturní

České potravinářství má dlouholetou tradici, o čemž svědčí jeho vysoká úroveň gastronomie obecně. Světová gastronomie byla obohacena nejedním typickým českým pokrmem. Česká republika je známa produkcí poměrně širokého počtu „národních značek“, jež jsou reprezentovány mnoha světoznámými produkty jako je pivo, lihoviny, minerální vody, mléčné produkty, masné produkty, cukrovinky, pochutiny atd.

Důraz na produkci tradičních českých potravin a podpora jejich výroby a exportu do zahraničí je základním východiskem v globalizovaném světě. Udržení a propagace českých tradičních produktů, zajištění pestrosti nabídky potravin

pro spotřebitele doma i v zahraničí je celospolečenský úkol.

• Ostatní

Ve světě dochází k masivní migraci a kulturnímu prolínání. To způsobuje prolínání jednotlivých kultur reprezentovaných specifickým genotypem, stravovacími zvyklostmi a potravinami s ostatními kulturami. Tak dochází k zjištění, že určité druhy potravin jsou pro různé kulturní genotypy různě stravitelné, což omezuje možnost produkovat celosvětově tzv. globální značku s globální recepturou. Výzkum a vývoj potravin pro určité genotypy lidí může být jedním ze segmentů, kde mohou čeští producenti ekonomicky uspět.

2. VIZE ČESKÉ TECHNOLOGICKÉ PLATFORMY PRO POTRAVINY

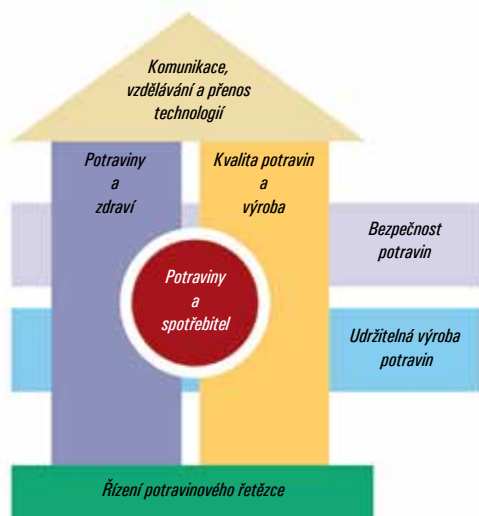
Vizí ČTP pro potraviny je, že účinná integrace strategicky zaměřeného, nadnárodního a koordinovaného výzkumu v oblasti výživy, potravinářských a spotřebitelských oborů a řízení potravinového řetězce přinese inovované, nové a zlepšené potravinářské výrobky pro národní, regionální a globální trhy v souladu s potřebami a očekáváním spotřebitelů. Tyto výrobky budou mít společně s doporučenými změnami ve stravovacích návycích a životním stylu pozitivní dopad na veřejné zdraví a celkovou kvalitu života („aktivní stárnutí“). Takto zaměřené aktivity budou podporovat úspěšný a konkurenceschopný celoevropský agro-potravinářský průmysl, jehož globální obchodní řízení je založeno na ekonomickém růstu, transferu technologií, ekologické udržitelnosti a důvěře spotřebitelů.

Tato platforma předpokládá filozofii „od farmy po vidličku“, tj. spotřebitelská poptávka bude řídit výzkum a vývoj a potřeby inovace. Pozornost je především věnována vývoji nových výrobků a postupů v posklizňovém řetězci, protože se předpokládá, že v této fázi se přidává nejvyšší hodnota pro spotřebitele. Požadavky na výzkum však mohou podle potřeby zahrnovat aspekty primární výroby např. vývoj a dodávky surovin se specifickými zdravotními nebo kvalitativními vlastnostmi. Je zřejmé, že v souvislosti s bezpečností potravin, udržitelnou výrobou potravin a řízením potravinového řetězce je nutné brát v úvahu celý potravinový řetězec. Ve všech případech se očekává úzký kontakt s ostatními souvisejícími technologickými platformami. Úzké vazby budou udržovány s probíhajícími i novými projekty 7. Rámcového programu, kolaborativními projekty, sítěmi excelence a koordinačními a podpůrnými akcemi s dopadem na aktivity této ČTP.

15

KLÍČOVÉ TECHNOLOGICKÉ PRIORITY

Ke zlepšení kvality života Evropanů a podpoření růstu a konkurenceschopnosti agro-potravinářského průmyslu inovacemi je navrhováno šest klíčových vzájemně se ovlivňujících oblastí: potraviny a zdraví, kvalita potravin a výroba, potraviny a spotřebitel, bezpečnost potravin, řízení potravinového řetězce a udržitelná výroba potravin (viz obr. 3). Jaká budou hlavní témata výzkumu jednotlivých oblastí, bude definovat strategický plán výzkumu.

O možnostech jak zlepšit kvalitu života prostřednictvím zdravé výživy a o tom, jak může udržitelná produkce potravin přispět k celkovému zlepšení životního prostředí, existuje vzrůstající společen-

ské povědomí. Spotřebitelé upřednostňují kvalitu, snadnou přípravu, pestrost a příznivý vliv na zdraví a jejich oprávněné očekávání bezpečnosti, etiky a udržitelnosti výroby potravin poslouží ke zdůraznění možností v inovacích. V některých oblastech, např. bezpečnosti potravin, výrobních technologiích a udržitelnosti, je již Evropa na světové špičce v podílu inovací a investice do nich jsou vysoké.

Koherentní strategii výzkumu pro budoucnost je nutné vytvořit na základě společné vize různých zainteresovaných stran. Klíčové prvky této flexibilní strategie zahrnují iniciativy v oblastech potraviny a zdraví, kvalita potravin a výroba, potraviny a spotřebitel, bezpečnost potravin, udržitelná výroba potravin a řízení potravinového řetězce. Tyto prvky musí být podpořeny účinnými strategiemi komunikace, školení a transferu technologií.

Skoková změna v intenzitě výzkumu a investicích do něj společně s efektivním transferem technologií je předpokladem pro zajištění toho, aby evropský agro-potravinářský sektor zůstal inovační a konkurenceschopný. Soukromé a veřejné zdroje, které jsou k dispozici pro potravinářský výzkum na národní úrovni, nejsou dostatečné k tomu, aby splnily výzvy, které vyvstanou, pokud má být dosaženo cíle „aktivního stárnutí“. Česká technologická platforma pro potraviny podchytí tyto volné prostředky na národní úrovni a zajistí účinnou spolupráci pod záštitou koherentního strategického plánu výzkumu a souvisejícího plánu implementace.

3. DOSAŽENÍ VIZE

Česká technologická platforma pro potraviny bude:

- podporovat udržitelný, úspěšný a konkurenceschopný český agro-potravinářský průmysl;
- zajišťovat širší zaměstnanost a podnikatelské příležitosti pro Českou republiku a celou Evropu;
- zajišťovat, aby se zdravá volba stala snadnou volbou;
- poskytovat oporu regulaci a podporovat vytváření politiky na národní i regionální úrovni;
- přispívat k udržitelnému rozvoji v tuzemsku i v Evropě;
- rozšiřovat schopnost českého a evropského agro-potravinářského průmyslu vytvářet a využívat tržní segmenty, které jsou méně citlivé na cenovou konkurenci;
- podporovat přístup „od farmy po vidličku“ přidávající hodnotu podél potravinového řetězce;
- zajišťovat účinnou a udržitelnou interakci mezi všemi zainteresovanými stranami;
- prezentovat dobře definovaný Strategický plán výzkumu (SRA) pro inovační potravinářskou výrobu;
- nabízet plán implementace, který bude zahrnovat mobilizaci zdrojů na podporu celoevropského výzkumu, školení, vzdělávání a šíření poznatků na bázi spolupráce;
- vytvářet u spotřebitelů větší důvěru v potraviny a potravinářské výrobky;
- významně snižovat náklady na potraviny přispívající ke zlepšení zdraví populace;
- rozšiřovat dlouhodobé pracovní příležitosti v rámci českého a evropského potravinářství.

Dále bude Česká technologická platforma pro potraviny:

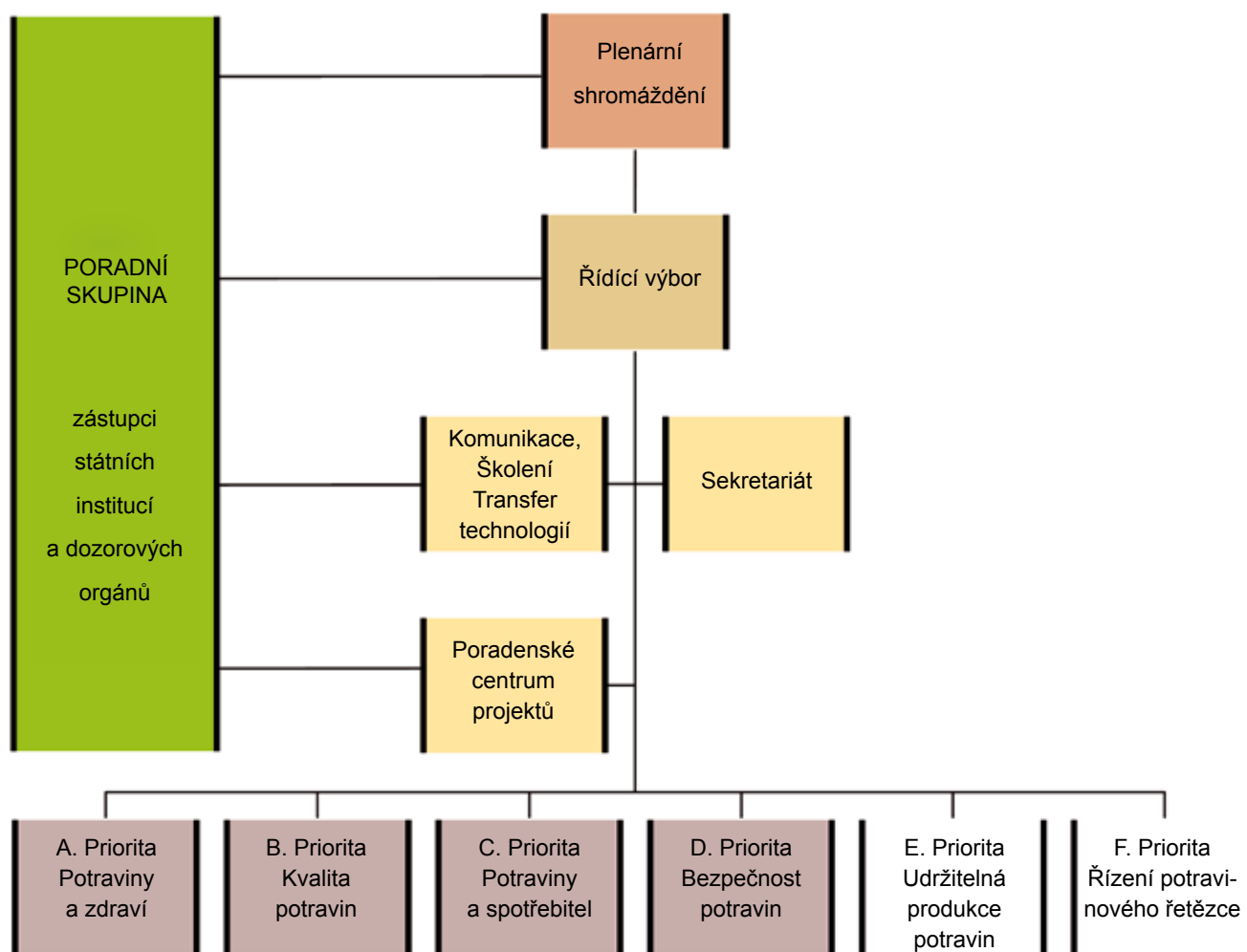
- pořádat diskusní setkání s cílem dosáhnout společné vize České technologické platformy pro potraviny mezi širokou škálou zainteresovaných stran z agro-potravinářského průmyslu a souvisejících odvětví, agrochemického průmyslu, maloobchodu, výzkumných institucí, regulačních orgánů a spotřebitelských organizací. Tím se vytvoří účinná a udržitelná interakce mezi zainteresovanými stranami. Tato setkání budou pořádána na evropské úrovni i na národní úrovni pod záštitou této ČTP.
- zajišťovat schválení a plnění strategického plánu výzkumu pro inovační výrobu potravin, scénáře popisujícího, jak lze realizovat tuto společnou vizi.
- vytvářet plán implementace, akčního plánu zavádějící strategický plán výzkumu zahrnujícího mobilizaci zdrojů na podporu celoevropské výzkumné spolupráce, školení, vzdělávání a šíření. Tento dlouhodobý akční plán zahrnuje veřejné a soukromé aktivity na poli výzkumu a vývoje, školení, výuky, budování kapacit, řízení inovací a požadovaných zařízení.
- vytvářet komunikační plán zahrnující ucele-

nou komunikaci všech zainteresovaných členů i nečlenů platformy (instituce, firmy apod.) se spotřebiteli s cílem sjednocení poselství a doporučení pro spotřebitele.

- provádět výzkum navrhovaný a upřednostňovaný stranami zainteresovanými na této platformě (využívání sdílené excelence evropských odborníků) po zajištění výdajů na výzkum a vývoj od průmyslu, EK a národních vlád. Tento výzkum zvýší důvěru v zásobování potravinami mezi evropskými spotřebiteli, sníží národní a regionální výdaje na zdravotnictví, přispěje k výrobě potravin, která je ekonomicky, ekologicky i sociálně udržitelná.
- zabezpečovat participaci platformy na schvalovacích, administrativních a rozhodovacích procesech spojených s podporou podnikání a výzkumu poskytovanou státními a jinými institucemi

4. ORGANIZAČNÍ STRUKTURA

5. NÁPLŇ ČINNOSTI PRIORIT / PRACOVNÍCH SKUPIN

POTRAVINY A ZDRAVÍ

Vize

Vzhledem k změně stylu života lidí vlivem civilizačních jevů došlo a dochází u obyvatel ČR ke zvýšenému výskytu určitých tzv. „civilizačních chorob“. Pozitivní změny ve výživě, stravovacích zvyklostech a v životním stylu obyvatel na základě výsledků cíleného a koordinovaného výzkumu a vývoje především ze sfér zemědělství, potravinářství, zdravotnictví a školství sehraji významnou pozitivní roli. Výzkumem a vývojem nových druhů výrobků se zdravotním benefitem, funkčních potravin a výrobků pro potřeby skupin zdravé populace a skupin populace ohrožených a postižených civilizačními chorobami bude možné preventivně kladně působit ke omezení výskytu těchto chorob a celkově k zlepšení zdravotního stavu a výkonnosti a kvality života obyvatel.

Strategie

Vize a cíle priority A lze naplnit v první řadě podporou mezioborového základního a aplikovaného výzkumu a dále vývoje z oborů zdravotnictví, potravinářství, zemědělství apod. Tím je vlastně výzkum v celém potravinovém řetězci tzv. z farmy na vidličku. Zaměření projektů však bude také vycházet z pohledu spotřebitele a jeho zdraví neboli „z vidličky na farmu“. Je nezbytné současně podpořit transfer výsledků výzkumu a vývoje do výroby a využít i zapojení výrobních a obchodních podnikatelských subjektů, které jsou členy České potravinářské technologické platformy a využít tak i zpětné vazby s nimi k usměrňování výzkumu a vývoje.

Je nezbytné se věnovat následujícím činnostem :

- vytvořit výzkumné týmy spolupracujících institucí a odborníků napříč obory – zdravotnictví, potravinářství, zemědělství, školství apod.
- týmově definovat témata projektů případně na sebe navazujících projektů, včetně definování způsobu projektové koordinace.
- vytipovat potřebné skupiny obyvatel, možnosti vhodných druhů potravin ke snížení rizika civilizačních chorob, vhodné suroviny pro tyto potraviny a vhodné technologie jejich výroby (které zároveň budou ctít požadavky na moderní technologie).
- rozvíjet výzkumný aparát, nástroje a metody pro zkoumání vlastností složek surovin a potravin a jejich vlivu na lidský organismus a využít poznané pozitivní vlivy, včetně možnosti ovlivňovat jejich kvalitu a složení v celém průběhu potravinového řetězce
- vyvíjet a zavádět nové chemické, mikrobiologické, fyzikální a další metody ke zkoumání složení potravin.
- rozvíjet technologické možnosti získávání a produkce bioaktivních látek a jejich využití v potravinách probiotika, prebiotika, symbiotika a xenobiotika, bioaktivní peptidy atp.
- zasadit se o pozitivní změnu výživy obyvatel

a tak přispět ke zlepšení jeho zdravotního stavu prostřednictvím racionalizace výživy, zlepšením kvalitativních parametrů potravin odpovídající změnám životního stylu.

- rozvíjet kooperace, spolupráce především k prosazení a uplatnění získaných poznatků a výsledků výzkumu a vývoje
- zajistit ve vhodných případech spolupráci s výrobními a obchodními organizacemi k zajištění transferu výsledků výzkumu a vývoje do výroby
- komunikovat kladné možnosti ovlivnění výživy obyvatel vzhledem k státním orgánům, školství a zdravotnictví a především ke spotřebiteli.

PRACOVNÍ SKUPINY

Pro zdravý životní styl Skupina Alkohol a společnost

Témata

A – 1

Výzkum a vývoj složení potravin a jejich složek s ohledem na jejich vliv na zdraví obyvatel a prevenci civilizačních chorob a potřebných analytických metod.

A-1-1

Výzkum tukové složky potravin

A-1-2

Výzkum bílkovinné složky potravin

A-1-3

Výzkum sacharidické složky potravin

A-1-4

Výzkum minerální a vitaminové složky potravin

A-1-5

Tvorba a inovace databáze potravin

A – 2

Vývoj výrobků s pozitivními vlastnostmi a vlivem na celkový zdravotní stav, zejména na obezitu populace, rakovinu tlustého střeva, kardiovaskulární choroby, osteoporózu a alergie.

A-2-1

Výzkum a vývoj potravin se změnou především tukové a minerální složky s cílem prevence obezity

A-2-2

Výzkum a vývoj probiotik, prebiotik a xenobiotik s cílem prevence rakoviny tlustého střeva, zvýšení imunity, prevence kardiovaskulárních chorob

A-2-3

Výzkum potravin zaměřených na prevenci osteoporózy

A-2-4

Výzkum potravin zaměřených na prevenci alergií

A-2-5

Výzkum potravin pro výživu skupin obyvatel se speciálními požadavky na výživu

Součástí projektů bude ve vhodných případech prosazení a uplatnění výsledků výzkumu do výroby a jejich komunikace státním orgánům a spotřebitelům

Technicko-administrativní úkoly

Prodiskutované vize, cíle, témata výzkumných projektů a jejich metodiku rámci Potravinářské komory ČR a účastníků České technologické potravinářské platformy konzultovat a korigovat s odborníky ze sféry zdravotnictví, potravinářství a zemědělství.

Uplatnit vytčené vize, cíle a témata projektů do programu podpory výzkumu a podpory inovací ze strukturálních fondů.

Nejefektivnější cestou je prosazení programu České potravinářské technologické platformy jako koordinovaného provázaného celku, kde ke společnému cíli působí výzkumné organizace a jednotliví odborníci ze sféry zemědělství, potravinářství, zdravotnictví a školství ve spolupráci s výrobní a obchodní sférou.

K těmto vytčeným cílům bude nutné s existencí a cíli České potravinářské platformy seznámit představitele MPO ČR, jako koordinátora podpor ze strukturálních fondů a MŠMT ČR, jako koordinátora podpory výzkumu a představitele na tématu české technologické potravinářské platformy zainteresovaných Mze ČR, MZd ČR a zajistit jejich podporu.

Současně seznámit Radu vlády pro VaV s cíli České technologické potravinářské platformy a získat její podporu pro cíle platformy.

K získání podpory řešení výzkumných projektů Platformy v jejich komplexnosti a koordinovanosti prosadit jejich témata do programů podpory inovací ze strukturálních fondů a programů podpory výzkumu MŠMT a MZe a MZd.

To předpokládá účast zástupců PKČR a ČTPP v příslušných orgánech a komisích při koncipování programů podpory inovací a výzkumu, ve výběrových a hodnotících orgánech. To přinejmenším znamená:

- zabezpečit účast při jednáních rady vlády pro výzkum
- Zabezpečit účast minimálně 1 člena ČTPP v přípravném výboru a v hodnotitelských komisích programu podpory inovací MPO ČR
- Zabezpečit účast minimálně 1 člena v poradních orgánech MŠMT odboru programů podpory výzkumu.
- Zabezpečit účast minimálně 1 člena v přípravném výboru a v hodnotitelských komisích programů podpory výzkumu a přípravě vyhodnocování příslušných veřejných soutěží na léta

2008-2013 a dále pak 2009-2014 zabezpečit rozšíření podporovaných témat programu MZe o komplexní témata technologické platformy. Za tímto účelem také spolupracovat s Akademií zemědělských věd, jako poradním orgánem ministra zemědělství ČR.

Střednědobé úkoly na období 2007 – 2013

Koncipovat komplexní výzkumné řešitelské týmy ze sféry potravinářství, zemědělství, zdravotnictví, výroby potravin a obchodu a školství na základě současně jimi řešených výzkumných a aplikačních projektů.

Získat podporu komplexnímu programu ČTPP a zahájit řešení v něm obsažených výzkumných projektů.

KVALITA POTRAVIN

Vize

Zajistit zdravý rozvoj společnosti nabídkou kvalitní stravy obyvatelstva adekvátní modernímu způsobu života. Zasadit se o výzkum technologických postupů s minimalizovaným negativním dopadem na životní prostředí. Vytvořit systém hodnocení kvality surovin a potravin a systém informací o potravinách pro spotřebitele; ten by měl rovněž umožnit obranu proti dezinformacím.

Cíl

Smyslem řešení dílčích problémů této priority je pomoci naplnit jeden z hlavních cílů národní platformy „Potraviny pro život“, jímž je zajištění kvalitní výživy všech skupin obyvatelstva konkurenceschopnými tuzemskými potravinami (tedy v moderním balení a za přijatelné ceny) vyrobenými z jakostních surovin v moderních, nejlépe bezodpadových provozech technologiemi zachovávajícími maximum nutričně významných látek a neohrožujícími životní prostředí. Kvalitu potravin je přitom třeba chápat nejen z hlediska jejich bezpečnosti a nutriční dostatečnosti, ale především s ohledem na jejich prospěšnost lidskému zdraví. Zanedbatelná není ani zvýšená pohotovost (konvenience) praktického využití potravin pro konzum.

Strategie

Prostřednictvím průzkumu spotřebitelského chování a na základě poznatků lékařů – výživářů vytipovat vhodné potravní komodity k využití pro potraviny „konstruované na míru“. Jejich prostřednictvím ovlivňovat kvalitu stravování populace. Využít nejnovějších poznatků o výživě a zdravém životním stylu k ovlivnění stravovacích návyků spotřebitelů. Na příkladech konkrétních potravin vysvětlit vazbu kvalita – cena – zdraví. Ze strany potravinářského průmyslu ovlivnit marketingovými aktivitami, zejména osvětou a reklamou spotřebitelskou poptávku. Zavést další metody odhalování falšování potravin. Vyvinout postupy a technologie výroby potravin pro skupiny obyvatelstva se specifickými nároky na výživu. Vyvinout postupy a technologie minimalizující množství vstupů při zachování co nejšetrnějšího zacházení se zpracovávanou surovinou a minimalizující negativní dopady na život-

ní prostředí. Vytvořit nové postupy zpracování vedlejších produktů či odpadů z potravinářských výrob. Dbát na provázanost výzkumu a vývoje v jednotlivých fázích potravinového řetězce; tím podmínit i zařazování jednotlivých projektů do plánu financování z veřejných prostředků.

Střednědobé úkoly na období 2007 – 2013

Témata

B – 1

Vytvoření a rozvoj systému dat a informací o potravinách obecně, včetně potravin dostupných na trhu a propojení této oblasti na evropské výzkumné trendy.

- Databanka složení potravin (zdravotní, ekonomické a edukační aspekty)
- Banka informací o fyzikálních vlastnostech potravin (technika a technologie)
- Monitoring a databáze potravin dostupných na trhu a obsahujících GM komponenty
- Spolupráce na vytvoření jednotných evropských modelů potravin (standardů) za účelem harmonizace a integrace výzkumu potravinářských technologií, bezpečnosti produkce a výživy
- Výživa a její vliv na rozvoj intestinální mikroflory a na imunitní systém během celého životního cyklu

B – 2

Vytvoření systému a metod hodnocení pravosti / autentičnosti potravin, včetně vývoje systému sledování původu surovin.

- Výzkum vlastností potravin jako indikátorů kvality
- Nepřímé metody sledování kvality potravin
- Databáze metod hodnocení pravosti potravin
- Metody pro stanovení potravinových alergenů

B – 3

Konstrukce potravin na míru dle potřeb různých populačních skupin a prevenci obezity

- Návrhy modelů spotřebitelského chování a stravování pro prevenci obezity, především u dětí
- Konstrukce potravin respektujících současné poznatky o výživě a preference spotřebitelů a vhodných pro doporučené diety
- Vývoj výrobků a postupů jejich přípravy pro specifické skupiny spotřebitelů trpících civilizačními chorobami a alergiemi
- Databáze tuzemských výrobků vhodných pro diety při potravinových alergiích

B – 4

Vývoj technologií výroby a konzervačních postupů nutných k zajištění produkce kvalitních, zdravých surovin a potravin odpovídajících změnám životního stylu a vyvíjejícím se nárokům spotřebitelů.

- Šetrné způsoby zpracování zemědělských produktů s cílem přípravy

funkčních potravin: s optimálním obsahem nutričně významných látek s preventivním účinkem proti civilizačním nemocem

- Modelování zpracovatelských postupů a procesů pro jejich optimalizaci
- Nové technologie pro setrvalou potravinářskou výrobu
- Modernizace tradičních technologií nebo jejich klíčových procesů z hlediska současných požadavků na hygienu a jakost produkce
- Modernizace malých výrobních kapacit pro výrobu krajových specialit
- Využití metod inteligentního řízení na bázi modelování procesů a předvídání vývoje kvality pro zlepšení technologií výroby potravin a krmiv
- Využití metod integrované ochrany rostlin proti škůdcům a původcům chorob skladovaných rostlinných produktů a surovin určených k výrobě potravin

B – 5

Vývoj moderních metod sanitace v potravinovém řetězci.

- Kombinované systémy sanitace s vyšší efektivitou procesu a sníženou spotřebou sanitačních prostředků a energie
- Podtlaková sanitace v uzavřených systémech
- Využití metod prediktivní mikrobiologie k optimalizaci (minimalizaci) rozsahu sanitace v systémech HACCP
- Vytvoření databáze sanitačních metod a prostředků

B – 6

Technologie pro minimalizaci vedlejších produktů a odpadu. Bio-zpracovávání a zlepšené technologie separace pro nové komponenty.

- Výzkum nových separačních technologií
- Zdokonalení stávajících technologických procesů za účelem vyššího stupně zpracování vstupních materiálů
- Výzkum a vývoj nových řešení pro zkvalitnění chladicího řetězce (snížení energetické náročnosti, zvýšení bezpečnosti)
- Využití plodin se zvýšeným obsahem biologicky aktivních látek
- Nové biotechnologické metody nahrazující klasické výrobní technologie
- Výzkum náhrad chemických potravinářských a krmivářských aditiv přírodními prostředky

B – 7

Technologie pro potraviny se snadnou přípravou: se snadnou manipulací, šetřící čas, připravené ke konzumaci.

- Výzkum a vývoj nových postupů a metod pro zkrácenou přípravu jídel
- Výzkum nových technologií pro individuální i hromadnou přípravu jídel
- Výzkum a vývoj přípravků a směsí pro rychlou přípravu domácí stravy
- Výzkum a vývoj nových postupů a obalů využívajících vzájemnou interakci pro snadnější přípravu jídel ke konzumaci

TECHNICKO-ADMINISTRATIVNÍ ÚKOLY

- Zabezpečit členství v přípravném výboru a komisích hodnotitelů programů MZd týkajících se výživy
- Zabezpečit rozšíření podporovaných témat programu výzkumu MZe o potravinářskou tematiku a zasazovat se o důslednou návaznost výzkumu zemědělské prvovýroby, který směřuje k potravinářskému využití
- Zabezpečit účast na připomínkových řízeních MZe při tvorbě výzkumných programů a členství v programových komisích
- Zabezpečit členství v expertních a výběrových komisích programů MŠMT zaměřených na potravinářství a biotechnologie
- Zabezpečit členství v přípravném výboru a komisích hodnotitelů programů MPO týkajících se potravinářství
- Prostřednictvím členství v expertních komisích prosazovat výzkumnou problematiku, směřující směrem „z vidličky na pole“, od potřeb spotřebitele po výzkum v prvovýrobě

DLOUHODOBÉ ÚKOLY DO R.2020

Témata

Rozvoj biotechnologií

Projekty:

- Využití poznatků systémové biologie a bioanalytických nástrojů pro výzkum výživy a jejich dopadů na lidské zdraví
- Využití poznatků molekulární biologie pro vývoj nových diagnostických metod (bezpečnost potravin, falšování)
- Vybudování buněčných a tkáňových bank
- Výzkum a vývoj tkáňových kultur pro testování potravin resp. jejich složek z hlediska bezpečnosti a příp. dlouhodobého genetického poškození, interakcí léčiv a potravin apod.
- Vývoj enkapsulovaných preparátů pro řízení uvolňování živin, léků apod.

Rozvoj nanotechnologií a výrobků na jejich bázi.

- Výzkum a vývoj nanosenzorů pro různé aplikace v potravinářství a nástrojů na jejich bázi pro zajištění vysoké kvality, bezpečnosti a požadovaných vlastností produkce
- Využití nanosenzorů k hlubšímu pochopení mechanismů vedoucích k pocíťování chuti a transportu výživových látek z potravin
- Využití nanotechnologických prvků ve výzkumu interakcí složek potravin; studium těchto interakcí k pochopení dějů, které na této úrovni probíhají
- Využití výsledků studia uspořádání technických nanostruktur v dvoj a troj rozměrném měřítku k vytypování oblastí vhodných pro potravinářské využití
- Využití nanoměřítek v biologických systémech ve styku s nanostrukturovaným technickým povrchem k vyvolání specifických

interakcí v biologických materiálech

- Využití inhibičních schopností některých technických nanostruktur pro zajištění vyšší mikrobiologické bezpečnosti potravních systémů
- Studium možností využití nanotechnologicky připravených materiálů v konstrukci strojů a zařízení v potravinářských výrobcích s cílem zvýšení hygieny a bezpečnosti produkce

POTRAVINY A SPOTŘEBITEL

Průmyslová výroba potravin a globalizace obchodu oddělila spotřebitele od zdroje potravin. To spolu s několika aférami (nejvýznamnější BSE) vyvolalo nedůvěru v bezpečnost potravin a v systém jejího zabezpečení. V případě biotechnologie byla nedůvěra zpolitizována a záměrně posilována jako nástroj ochranné politiky zejména evropské. Snahy o posílení důvěry spotřebitele prostřednictvím poskytovaných informací byly v některých případech kontraproduktivní – typický je kód E pro přídavné látky a množství povinných informací, které je činí často nečitelnými. Některé informace jsou vnímány spíše jako varování (např. ošetření ionizovaným zářením) a spotřebitele odrazují. K tomu mnohdy přispívá snaha medií o „senzačnost“ kladoucí do popředí negativní sdělení.

Důvěra spotřebitele je zájem všech výrobců i prodejců, ale z průzkumu plyne, že právě jejich informace považuje spotřebitel za nejméně spolehlivé. O činnosti a metodách státních a unijních institucí, které mají péči o nezávadnost a kvalitu potravin v „náplni práce“, ale je spotřebitel málo informován. Navíc, některé nátlakové organizace jejich věrohodnost zpochybňují. Nedostatek informací až záměrná desinformace je velkým nedostatkem zejména v případě biotechnologií. Vzhledem ke stoupajícímu podílu geneticky modifikovaných plodin na světovém trhu, je nezbytné tomuto sektoru věnovat pozornost. Bohužel, v tomto směru politika EU dosud nepomáhá, spíše naopak. Při projednávání značení těchto potravin se proklamovala nutnost umožnit spotřebiteli volbu mezi nimi a „klasickým“ výrobkem. Bohužel, většina zpracovatelů zemědělských surovin tuto volbu neumožňuje, protože geneticky modifikované suroviny vylučuje.

Vnímání kvality a podstatných vlastností dané potravinové skupiny trhem se dá zlepšit. Předpokladem je cílená snaha identifikovat vlastnosti důležité pro vnímání takové kvality trhem a komunikovat (dané vlastnosti) vzhledem k poptávce. O takových trhem vnímaných vlastnostech komunikovaných na straně nabídky je třeba mít dostatek odborných a na vědeckých datech založených dat.

Soudobý hektický životní styl a nezdravá výživa v rozvinutých společnostech vedou ke vzniku chronických „civilizačních“ onemocnění, která se stále častěji stávají příčinou invalidity a předčasné smrti. Proto, aby bylo možné těmto negativním jevům předcházet, nebo alespoň omezit

jejich dopad, je třeba spotřebitele informovat o zdravotních rizicích spojených s nezdravými stravovacími návyky na straně jedné, i blahodárných účincích pozitivních změn ve výživě na straně druhé. Preventivní opatření zaměřená na změny ve výživových zvyklostech a životním stylu, přístup ke zdravým a finančně dostupným potravinám, dostatečná informovanost o zdravotních přínosech správné výživy i vhodný způsob označování potravin mohou mít proto pozitivní dopad na zdraví a kvalitu života jednotlivce i celé populace.

Spotřebitelé získávají informace o potravinách z mnoha zdrojů – jedním z nejdůležitějších jsou informace uvedené na jejich obalu, a to zejména informace o složení a výživové hodnotě, které mají ze zdravotního hlediska obzvláštní důležitost. Tím, že potravinové značení poskytuje spotřebitelům důležité informace o produktu, má potenciální přínos pro dosažení cíle veřejného zdraví. Aby se značení potravin stalo pro spotřebitele pomůckou pro výběr potravin v souladu se zásadami zdravé výživy, musí však spotřebitelům poskytovat jasné a srozumitelné informace. Prvořadý význam má v tomto ohledu podchybení potřeb spotřebitele a pochopení toho, jak lze zdravou volbu proměnit ve snadnou volbu.

Stravovací návyky však nejsou ovlivněny pouze znalostmi a informacemi. Některé preventivní programy jsou založeny na předpokladu, že lidem stačí poskytnout informace a oni už sami dokáží rozhodovat i jednat v zájmu svého zdraví. I přes všeobecnou informovanost o zdravotních rizicích se mnohdy nedaří konkrétní zdravotně škodlivé chování odstranit (typicky v případě kouření). Změna stravovacích návyků totiž vyžaduje dlouhodobou změnu chování, nutriční znalosti proto v mnoha případech nekorelují se skutečným nutričním chováním. Znalosti, vzdělání a informace o zdraví jsou důležitým faktorem, ale výživové zvyklosti jsou velkou měrou ovlivněny i faktory socio-kulturními, psychologickými nebo ekonomickými, které působí na rozhodování jednotlivce, skupiny i celé společnosti. Proto se důležitou součástí preventivních programů musí stát snaha o takovou změnu vnějších faktorů, která usnadní rozhodování vedoucí ke zdraví. Účinná zdravotní výchova v oblasti výživy je nutná zejména od dětského věku, kdy má potenciál stát se cenným nástrojem pro navození celoživotních zdravých stravovacích návyků.

V důsledku globalizace se na trhu potravin pro spotřebitele otevírá nepřehledné množství možností výběru, s nimiž ale přicházejí i obavy a dezorientace. Vzhledem k možnosti vybírat si mezi širokým sortimentem potravinářských výrobků je významným předpokladem zajištění komunikace se spotřebitelem. Ta je v současné době zajišťována převážně prostřednictvím marketingových nástrojů. Zejména mladí lidé jsou poměrně snadno ovlivnitelní reklamou, marketingem a novými výrobky, které však ne vždy podporují zdravou volbu. K rozvoji zdraví této věkové skupiny může proto významně přispět i průmysl.

Vize

Spotřebitel dostane informace, které vytvoří jeho racionální představu o současném potravinářském trhu. Z hlediska této představy bude posuzovat jednotlivé výrobce a distributory. Svými preferencemi bude zpětně ovlivňovat výrobu a trh.

Cíl

Zjistit, které informace považuje spotřebitel za významné a u těch, které jsou důležité (např. ze zdravotního hlediska), prosazovat jejich šíření a vhodnou formou je doplnit. Odbourávat pověry a falešné předsudky a vytvořit racionální vztah veřejnosti k biotechnologiím. Vytvořit proklamovanou možnost volby spotřebitele mezi standardním produktem a produktem výjimečným nějakou ověřenou a podstatnou vlastností.

Strategie

Identifikovat podstatné vlastnosti a jejich ověřitelnost, aktivně se podílet na průzkumech povědomí trhu o takových vlastnostech a experimentálně vyzkoušet interaktivní komunikaci se spotřebiteli. Udržovat a rozšiřovat spolupráci s médii. Faktickými informacemi o podstatných vlastnostech potravinářských produktů vyvracet falešné názory.

Témata

C - 1

Samoobslužná informace zákazníků – cíl: odstranit nedůvěru v nové technologie

- V prodejně umístěné zařízení skládající se z
 - čtečky čipů či čárového kódu
 - paměťové jednotky
 - displeje
- po aktivaci kódem zboží se zobrazí
 - věcná a srozumitelná (podstata a účel přídatků E apod.) informace o složení
 - pokud obsahují GMP jejich srovnání s běžnou surovinou (neošetřeno insekticidy apod.)
 - doplňkové informace (přítomnost alergenů, energetická hodnota a pod)
 - zvláštní upozornění (např. nevhodnost pro osoby s určitými chorobami, např. s nemocnými játry pod.)

C - 2

Biotechnologie – cesta ke kvalitě potravin

- Biotechnologie pokrývá všechny stupně: suroviny, zpracování, analýzu (kontrolu).
- Jde o technologii, která má do budoucna nejvyšší růstový potenciál.
- Je typickou znalostní technologií, přidaná hodnota nevzniká materiálními, leč myšlenkovými vstupy.
- Oproštěna od politicky motivovaných překážek vede k vysoké ekonomické efektivnosti.
- V ČR jsou dobré předpoklady v tradici, výzkumné základně, kvalifikaci pracovníků i v relativně dobrém (v Evropském měřítku) přijímání veřejností.
- Vzhledem ke globálnímu vývoji se politické překážky budou odbourávat a přístup veřejnosti zlepšovat

Systematickou informací veřejnosti vytvořit podmínky pro kladné vnímání biotechnologie v potravinářství: zejména

- využitím medií
- pořádáním tiskových konferencí k vhodným příležitostem
- vydáváním informačních brožur a letáků
- speciálními semináři (např. v rámci SALIMA)
- využitím různých akcí (např. Týden vědy)
- využitím mezinárodních akcí

C – 3

Průzkum vnímání biotechnologie spotřebiteli

V souběhu s akcí Eurobarometer a ve spolupráci se zainteresovanými státními orgány (MZe, MZd) a spotřebitelskými organizacemi provést objektivní zjištění postojů spotřebitele.

C – 4

Identifikace a podpora podstatných vlastností potravinářských produktů

- určit pilotní skupinu potravinářských výrobků
- ve spolupráci s výzkumnou sférou a zdravotníky identifikovat u jednotlivých výrobních podskupin vlastnosti podstatné pro zdravý vývoj populace
- průběžně testovat výskyt a intenzitu daných vlastností
- zjistit průzkumem trhu vnímání těchto podstatných vlastností trhem (ve vztahu ke standardní kvalitě, výjimečné kvalitě, cenám, distribuci, značení)
- doporučit vhodné technologicko-organizační změny a podpůrné programy pro zajištění rozvoje technologie, produktu a tržního segmentu v dané pilotní skupině potravinářských výrobků
- zajistit vhodnou informovanost trhu o průběhu a výsledcích projektu

Střednědobé úkoly na období 2007 – 2013

Vypracovat návazné a komplementární projekty předložitelné k financování v rámci strukturálních fondů.

Dlouhodobé úkoly do 2020

Zlepšit vnímání a směřovat nákupní rozhodování k výrobkům na bázi technologie s nadstandardními zdravými prospěšnými výstupy.

BEZPEČNOST POTRAVIN

Soustavný zájem a závazek zajišťovat bezpečnost potravin je samozřejmě nezbytným předpokladem. Všechny nové vývojové trendy musí splňovat současná a budoucí očekávání ohledně kvality a bezpečnosti koncového výrobku z pohledu ochrany spotřebitele proti ohrožení zdraví a jeho spokojenost v krátkodobém i dlouhodobém horizontu. V tomto kontextu je významné zavádění nových technologií, které eliminují rizika chemické, fyzikální či mikrobiologické povahy.

Zajištění bezpečnosti potravin je zásadní pro výrobce i spotřebitele také z dalších hledisek, v oblasti komunikace se jedná o velmi citlivé téma, snadno zneužitelné např. v konkurenčním boji, v krajním případě může vyvolat paniku mezi konzumenty. Požadavky na bezpečnost potravin se odrážejí také ve vývoji evropské a národní legislativy, po zkušenostech s významnými kauzami na přelomu tisíciletí je tvorba nových předpisů a nových limitů poměrně rychlá a příprava nového předpisu omezujícího současné technologické postupy nemusí být výrobcem zaznamenána s dostatečným předstihem, aby na novou situaci mohl včas reagovat. Jak již bylo naznačeno, bezpečnost potravin je rovněž „vděčné“ mediální téma, jakákoliv i věcně správná informace o toxických látkách nebo patogenních mikroorganismech je snadno zneužitelná a šíření takové informace vytržené z kontextu bez doplnění objektivního zhodnocení rizika poškodí výrobce, distributora a v konečném důsledku i spotřebitele, např. nezdůvodněním snížením zájmu o určitou komoditu výrobků a potažmo nevyvážené složení diety.

V České republice téma zahrnuje vývoj řízení technologických procesů vedoucích k minimalizaci nežádoucích příměsí vznikajících na bázi tepelného zpracování rostlinných produktů.

Zajištění bezpečnosti potravin je samozřejmým a nezbytným předpokladem zdravé stravy. Všechny potravinové výrobky proto musí v zájmu ochrany spotřebitele splňovat přísné evropské i národní předpisy týkající se bezpečnosti a případných nežádoucích účinků na zdraví spotřebitele. Tyto předpisy upravují např. používání doplňků, barviv a jiných přísad při výrobě potravin a krmiv.

Bezpečnost potravin zahrnuje proces od pěstování plodin a chovu zvířat, přes výrobu a distribuci potravinových produktů až po jejich konečnou spotřebu. Výchozím předpokladem kvalitních a zdravotně nezávadných potravin je sledování cizorodých látek nejen v konečných výrobcích, ale také v surovinách používaných pro jejich výrobu, krmivech, a v těch složkách životního prostředí, které ovlivňují kvalitu vyráběných zemědělských surovin. Pro jednotlivé části potravinového řetězce jsou stanovena závazná pravidla a určeny kontrolní mechanismy, které eliminují rizika mikrobiologické, toxikologické nebo fyzikální povahy.

Nicméně i přes tyto kontrolní systémy byla důvěra spotřebitelů v minulých letech otřesena sérií obav o bezpečnost potravin, které byly způsobeny jejich kontaminací (např. dioxinová krize) nebo výskytem nových patogenních látek (např. BSE). Značnou pozornost z hlediska bezpečnosti vyvolávají také potraviny nového typu, např. potraviny obsahující geneticky modifikované organismy. Je třeba mít na paměti fakt, že potraviny jsou pro spotřebitele obzvláště citlivé téma. Výdobytky moderní společnosti, jako masová produkce potravin za použití sofistikovaných technologií, jejich globální distribuce skrze nadnárodní

obchodní řetězce, či prodej pomocí důmyslných prostředků marketingu a reklamy, to vše změnilo podstatným způsobem vztah lidí k potravinám. Z hlediska technologického a vědeckého jsou sice potraviny stále bezpečnější, paradoxně se ale odstup konzumentů od potravin dále zvětšuje a to v souvislosti s tím, jak spotřebitelé stále méně často znají jejich původ, složení nebo způsob výroby. Cílem bude proto nejen udržet vysoký standard bezpečnosti potravin, ale také vytvářet a udržovat u spotřebitelů větší důvěru v potraviny a potravinářské výrobky.

Bezpečnost potravin může být narušena jednak náhodně a neúmyslně a jednak systematicky a přitom neúmyslně nebo systematicky a zároveň úmyslně. Tyto aspekty je nutno brát v úvahu při prevenci narušení bezpečnosti potravin, která má být založena na dvou synergických strategiích. Má mít charakter obecně ochranný, který je doplněn strategií vyhledávání konkrétních rizik, tj. se soustředěním na definici možného úmyslu narušení bezpečnosti, definici rizikových skupin spotřebitelů a definici rizikových potravin jako nástroje narušení. Zajištění bezpečnosti potravin je v dnešní době jistě také významným nástrojem udržení politické stability.

Vize

Udržet vysoký standart evropské bezpečnosti potravin, kdy je Evropa na přední pozici ve světě a inovace a investice jsou v této sféře značné.

Cíl

Vytvoření a aplikace koncepce hodnocení výhod nebo přesněji hodnocení rizik a výhod. Koncepce hodnocení rizik, která poskytuje oporu regulačnímu procesu, se zaměřuje pouze na potenciál způsobit škodu.

Strategie

Aktivně zapojit stávající výzkumné kapacity v ČR a EU do řešení problematiky, jež české zemědělství, potravinářství a obchod řeší. Pouze zapojení všech složek a přísné dodržování definovaných postupů vede k udržení vysoké úrovně bezpečnosti potravin pro spotřebitele. Přispět

ke snižování výrobních nákladů mj. sloučením různorodých norem kvality (ISO 9002, BRC, IFS, AIB, Tesco, aj.) do jedné nebo vzájemné uznávání těchto norem a auditů. Vývojem jednoduchých detekčních metod umožníme pracovníkům a spotřebitelům v rámci potravinového řetězce včas a rychle rozhodovat o výhodách a rizicích dané suroviny či potraviny. Součástí činnosti priority je snaha zapojit všechny odpovědné instituce a firmy zajišťující jednotný výklad pravidel bezpečnosti potravin nejen v ČR, ale i v EU a zasazení se o vzdělávání dotčených pracovníků i spotřebitelů v oblasti dodržování pravidel zajišťujících bezpečnost potravin.

Témata

D – 1

Vymezení standardních postupů sledování / dokumentace problémů a formulace návrhů relevantních reakcí

D – 2

Řešení potenciálních problémů vyplývajících z probíhajícího a očekávaného vývoje evropské a národní legislativy ve směru k požadavkům na skupiny potravin.

D – 3

Systémy jakosti a bezpečnosti – harmonizace systémů, výkladu pravidel a autorizace expertů.

D – 4

Rozvoj rychlých detekčních metod fyzikální, chemické a biologické (mikrobiálního) kontaminace krmiv a potravin.

D – 5

Edukace spotřebitelů - popularizace a vysvětlování odborných termínů

D – 6

Sledování látek v potravinové řetězci – vazba potravin a zemědělské praktiky

D – 7

Analýza alergenů

ORGÁNY ČTP

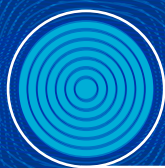
Stav aktualizován k 1. 11. 2009

ŘÍDÍCÍ VÝBOR

předseda	Ing. Miloš Kojan	AGROTRADE, a.s.	zpracovatelé
místopředseda pro VaV	Prof. Ing. Karel Melzoch, CSc.	Vysoká škola chemicko technologická v Praze	univerzita
místopředseda pro vnější vztahy a ETP	Ing. Miroslav Koberna, CSc.	PK ČR	zpracovatelé
tajemník	Ing. Jan Pivoňka	VŠCHT	univerzita
	Ing. František Smrž	Zeelandia spol. s.r.o.	zpracovatelé
	Ing. Jiří Celba, CSc.	Výzkumný ústav potravinářský Praha	výzkum
	Ing. Jan Drbohlav, CSc.	Výzkumný ústav mlékárenský	výzkum
	Ing. Libor Dupal	Sdružení českých spotřebitelů o.s.	spotřebitelé
	Prof. Ing. Jana Hajšlová, CSc.	VŠCHT Praha	univerzita
	Ing. Martin Fantýš	AK ČR	průmysl
	Bc. Jan Katina	Český svaz zpracovatelů masa	zpracovatelé
	Ing. Pavel Fritsch	ALIMA značková potravinářská, a.s.	zpracovatelé
	Ylona Skálová	SOS-Sdružení obrany spotřebitelů, o.s.	spotřebitelé
	Ing. Zdeněk Juračka	Svaz obchodu a cestovního ruchu	obchod
	Ing. Radomír Pecháček	Tesco Stores ČR, a.s.	obchod

PORADNÍ SKUPINA

předseda	Ing. Jakub Šebesta	ministr	Ministerstvo zemědělství ČR
	MUDr. Michael Vít, PhD.	náměstek	Ministerstvo zdravotnictví ČR
	Ing. Karel Bláha, CSc.	náměstek	Ministerstvo životního prostředí ČR
	Prof. Ing. Vlastimil Růžička, CSc.	náměstek	Ministerstvo školství ČR
	Ing. Tomáš Zidek	náměstek	Ministerstvo financí ČR
	Mgr. Luboš Vaněk	náměstek	Ministerstvo průmyslu a obchodu ČR
	Ing. Jiří Urban	náměstek	Ministerstvo zemědělství ČR
	Ing. Mgr. Ivo Vrzal, MBA	pověřený ředitel	Státní rostlinolékařská správa
	RNDr. Jaroslav Staňa	ředitel	ÚKZÚZ
	MVDr. Milan Malena	ústřední ředitel	Státní veterinární správa
	Ing. Martin Klanica	pověřený řízením	Státní zemědělská a potravinářská inspekce
	Ing. František Sládek, CSc.	vrchní ředitel	Ministerstvo zemědělství ČR
	Ing. Jiří Papež	předseda zemědělského výboru	Parlament ČR

POTRAVINÁŘSKÁ
KOMORA
ČESKÉ REPUBLIKY

Potravinářská komora ČR®

Počernická 96/272

108 03 Praha 10-Malešice

tel./fax: +420 296 411 187 (sekretariát)

tel.: +420 296 411 189-93

e-mail: foodnet@foodnet.cz

web: www.ctpp.cz, www.foodnet.cz

Vydáno v listopadu 2009